

Rapport Hantering av föreningsbidrag

Timrå kommun

Innehåll

Sammanfattning	1
1. Inledning	2
2. Granskningsresultat	3
3. Bedömning och rekommendationer	6

Sammanfattning

Uppdrag och bakgrund

Föreningar som bedriver kultur- och föreningsverksamhet för ungdomar inom kommunen och är uppbyggd enligt demokratiska principer kan erhålla bidrag. Förening ska godkännas som bidragsberättigad genom beslut i kultur- och tekniknämnden.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Timrå kommun har Deloitte genomfört en granskning av hanteringen av föreningsbidrag.

Revisionsfråga

Den övergripande revisionsfrågan är:

Bedrivs hanteringen på ett ändamålsenligt sätt och med en tillräcklig kontroll?

Revisionskriterier

Underlag för bedömning är i huvudsak

- Kommunallagen 6 Kap, 7 §
- Kommunens interna regelverk och policys gällande föreningsbidrag.

Svar på revisionsfrågan

Vår bedömning är att det finns förbättringsmöjligheter i hanteringen av föreningsbidrag.

lakttagelser

Nämnden har antagit bidragsnormer för föreningsbidrag. Alla bidrag som nämnden lämnar ingår inte i bestämmelserna och det är därför inte helt tydligt vilka villkor som gäller för exempelvis arrangemangsbidrag.

Det görs kontroller innan bidrag betalas ut. Vi anser att rutinerna bör dokumenteras och att det bör hållas förteckning över utbetalda bidrag.

Rekommendationer

- Bestämmelser(normer) bör hållas uppdaterade och omfatta alla typer av bidrag som nämnden lämnar, även exempelvis arrangemangsbidrag.
- Dokumentera rutiner för kontroller och uppföljning av föreningsbidrag.
- Nämnden bör överväga att införa en beloppsgräns för delegation av beviljande av bidrag.
- Skapa en förteckning över lämnade bidrag för att underlätta kontroller.
- Klargör vilken återrapportering som ska göras till nämnden gällande föreningsbidrag

Timrå 1/12- 2015

DELOITTE AB

Marianne Harr
Certifierad kommunal revisor

Veronica Blank
Certifierad kommunal Revisor

1. Inledning

Uppdrag och bakgrund

Kommunen betalar ut bidrag till föreningar varje år. I kommunen finns särskilda bestämmelser om vilka krav som ställs för att ett bidrag ska kunna erhållas.

Att det finns rutiner kring uppföljning av föreningsbidrag är viktigt för att det ska vara möjligt att veta att bidragen går till avsett ändamål men också för att föreningarna ska kunna behandlas lika.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Timrå kommun har Deloitte granskat hantering av föreningsbidrag.

Syfte och revisionsfråga

Bedrivs hanteringen på ett ändamålsenligt sätt och med en tillräcklig kontroll?

Underliggande revisionsfrågor:

- Är mål/syfte med respektive bidragsform tydlig?
- Är villkoren och principer för fördelning av bidrag tydliga och finns tillgängliga?
- Vilka kontroller görs och hur sker rapporteringen?
- Efterlevs riktlinjerna?

Revisionskriterier

Underlag för bedömning är i huvudsak

- Kommunallagen, 6 kap 7 §
- Kommunens regler gällande föreningsbidrag.

Avgränsning

Granskningen omfattar kultur- och tekniknämnden och föreningsbidrag. Granskningen omfattar inte driftsbidrag.

Metod

Intervjuer har genomförts med ansvariga och rutiner har granskats.

2. Granskningsresultat

2.1 Omfattning föreningsbidrag

Kultur- och tekniknämnden lämnar bidrag om ca 2 Mkr per år. Av dessa är bidrag enligt fastställda normer 1,4 Mkr och övriga bidrag motsvarar ca 600 tkr. År 2014 fanns totalt 25 bidragsberättigade föreningar och det är det ungefärliga antalet som funnits de senaste åren.

Nämnden lämnar bidrag till en mängd olika föreningar, exempelvis idrottsföreningar, kulturföreningar, barn- och ungdomsprojekt samt studieförbund. Nämnden lämnar också bidrag till arrangemang och projektstöd.

2.2 Normer för föreningsbidrag

Kultur- och tekniknämnden har antagit normer för föreningsbidrag 2014- 02-24. I normerna beskrivs de olika föreningsbidragen samt vad som krävs för att en förening ska kunna erhålla bidrag. Här anges också vilka krav på vilka dokument föreningarna ska lämna in utöver ansökan.

De huvudsakliga typerna av bidrag som beskrivs i normerna är:

- Bidrag till barn- och ungdomsföreningar
- Bidrag till idéburna föreningar
- Bidrag till fritidsanläggningar
- Bidrag till kultur- och fritidsnämndens förfogande.

Det bidrag som står till nämndens förfogande kan lämnas till varierande verksamhet, det beslutas efter ansökan kommit in. Bidragsnormerna omfattar enligt de allmänna bestämmelserna endast ungdomsföreningar samt bidrag till fritidsanläggningar.

Bidrag till arrangemang och projektstöd beskrivs inte i bidragsnormerna. Det finns inte heller någon närmare beskrivning av vad målet och kriterier med bidrag som står till nämndens förfogande.

I bidragsnormerna anges maxbelopp för olika bidrag och anläggningar. Det anges också att nämnden kan ändra beloppen.

För bidrag till studieförbund finns särskilda normer, antagna av kommunstyrelsen år 1999.

2.3 Mål och syfte med bidragsformer

I normerna för föreningsbidrag beskrivs syftet med de olika bidragsformerna.

Grundbidrag

I normerna anges att syftet är att täcka kostnader för administration och ge en grundtrygghet i föreningen.

Aktivitetsbidrag

För aktivitetsbidrag anges inget tydligt syfte, det hänvisas till villkoren för stadsbidrag.

Fritidsanläggningar

Det anges att bidrag till fritidsanläggningar utgår till anläggningar som bedöms vara av kommunalt intresse, ej endast för enskilt föreningsbruk. Bidrag till anläggningar lämnas endast till föreningsägda anläggningar.

Bidrag till nämndens förfogande

Syfte med bidrag till kultur- och tekniknämndens förfogande är att vidga angelägen verksamhet, utvecklings och försöksverksamhet, initiera verksamheter i speciella områden. Exempel på bidrag som lämnats under 2014 är asfaltering av en rullskidbana.

Bidrag till arrangemang och projektstöd

Arrangemangsbidrag och projektstöd ingår inte i normerna och något särskilt mål eller syfte finns inte beskrivet.

Ansökan

Bidragsnormer och ansökningsblanketter finns tillgängliga på kommunens hemsida. Ansökningar till grundbidrag, aktivitetsbidrag och bidrag till anläggningar ska göras senast den 30 september varje år medan ansökan till övriga bidrag kan göras löpande.

Kontroller och uppföljning

Kultur- och tekniknämnden beviljar ett antal olika typer av bidrag och vilken typ av uppföljning som görs av dessa varierar. Kraven för grundbidrag är att föreningen uppfyller vissa villkor, exempelvis öppenhet, har stadgar och haft årsmöte. Barn- och ungdomsföreningar ska också ha lämnat in

en undertecknad handlingsplan för drogförebyggande arbete och en drogpolicy.

Innan en förening kan få bidrag måste de finnas i kommunens föreningsregister. Beslut om att lägga in en förening i föreningsregistret fattas alltid av nämnden.

Ansökan om bidrag görs på särskild blankett. Tillsammans med ansökan lämnas verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse med tillhörande revisionsberättelse samt en verksamhetsplan och budget för kommande år.

Vid förvaltningen finns en utsedd person som tar emot ansökningarna. Handläggaren kontrollerar att alla uppgifter finns med. För idrottsföreningar som också har statligt stöd sker bara en kontroll av att de beviljats det stödet. Orsaken är att kommunens stöd ska ses som ett komplement. Aktivitetsbidrag söks ett år i efterhand. Uppföljning av lokalt aktivitetsstöd görs genom att föreningarna i efterhand ska lämna in uppgifter om utförda aktiviteter och där antal deltagare och antal sammankomster ska anges.

För de bidrag som nämnden har till förfogande finns inga särskilda rutiner för vilka kontroller som ska ske. Det beror på vilket typ av bidrag som ska beviljas.

När en förening erhållit arrangemangsbidrag ska arrangemanget och eventuella effekter återredovisas till nämnden.

Ansökningar sparas i en pärm hos handläggaren och det finns ingen förteckning över exempelvis vilka föreningar som beviljats bidrag. Det finns inga skriftliga rutiner för arbete med kontroller och uppföljning av bidrag. Exempelvis är det inte tydligt vilken uppföljning som görs av att föreningen inte erhållit bidrag från annan nämnd i kommunen.

Beslut om bidrag fattas av nämnden eller av förvaltningschef. Förvaltningschef fattar beslut om beviljande av bidrag enligt normer. I vissa fall fattas bidrag av nämnden, det gäller då de bidrag som finns till nämndens förfogande. I delegationsordning finns ingen särskild beloppsgräns, det anges bara att beslut om bidrag fattas av förvaltningschef och kan vidaredelegeras.

När bidraget är utbetalt lämnas inte information till nämnden om eventuella uppföljningar. Delegationsbeslut rapporteras dock vid varje nämndssammanträde.

3. Bedömning och rekommendationer

Principerna för föreningsbidrag är tydligt beskrivna för grundbidrag, aktivitetsbidrag och det finns maxbelopp angivet för bidrag till föreningsägda anläggningar. Bidragsnormer och ansökningsblanketter finns på kommunens hemsida. Normerna är antagna under år 2010 och alla bidrag finns inte med i bestämmelserna.

Vår bedömning är att normerna bör uppdateras och att det bör finnas tydliga bestämmelser för alla bidrag nämnden lämnar, inte bara till idrottsföreningar. För närvarande saknas principer och villkor för projektstöd och arrangemangsbidrag. Nämnden har också ett bidrag till sitt förfogande. Vår bedömning är att principer och förutsättningar för att kunna ansöka om bidraget kan förtydligas.

Kontroller av föreningarna görs generellt innan bidraget betalas ut och det sker av en och samma person. Rapportering av genomförda kontroller sker normalt sett inte till nämnden. Det är sårbart att en person sköter alla kontroller och genom skriftliga rutiner kan den risken minskas.

Det finns ingen samlad förteckning över beviljade bidrag. Vår bedömning är att kontrollen skulle kunna underlättas om det fördes någon form av förteckning och det bidrar till ökad transparens. Exempelvis kan avvikelser noteras vilken kan ge anledning till ytterligare granskning. Exempel på en samlad förteckning som ger möjligheter till god uppföljning finns från motsvarande hantering i socialnämnden. Även om inte nämnden fattar beslut om alla bidrag bör förteckningen finnas för nämndens kontroll.

I dagsläget kan alla beslut om bidrag fattas på delegation, men enligt uppgift görs inte det. Beslut om bidrag av "högre" belopp fattas av nämnden. Vår bedömning är att det kan förtydligas vilka gränser som ska gälla för delegation av bidrag, så att det är tydligt när nämnden ska fatta beslut och när beslut kan fattas på delegation.

Vi anser också att det bör fastställas när uppföljning och återrapportering ska ske i nämnden. Exempelvis på kriterier kan vara bidrag över en beloppsgräns eller annars av särskild betydelse.

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Bestämmelser(normer) bör hållas uppdaterade och omfatta alla typer av bidrag som nämnden lämnar, även exempelvis arrangemangsbidrag.
- Dokumentera rutiner för kontroller och uppföljning av föreningsbidrag.
- Nämnden bör överväga att införa en beloppsgräns för delegation av beviljande av bidrag.
- Skapa en förteckning över lämnade bidrag för att underlätta kontroller.
- Klargör vilka uppföljningar som ska rapporteras till nämnden gällande föreningsbidrag.

Med Deloitte avses en eller flera av Deloitte Touche Tohmatsu Limited, en brittisk juridisk person (Eng: "limited by guarantee"), och dess nätverk av medlemsfirmor, som var och en är juridiskt åtskilda och oberoende enheter. För en mer detaljerad beskrivning av den legala strukturen för Deloitte Touche Tohmatsu Limited och dess medlemsfirmor, besök www.deloitte.com/about.

Deloitte erbjuder tjänster inom revision, skatterådgivning, business consulting och finansiell rådgivning till offentliga och privata klienter inom en mängd branscher. Med ett globalt nätverk av medlemsfirmor i mer än 150 länder, kan Deloitte erbjuda spetskompetens av världsklass och djup lokal expertis för att hjälpa klienter med de insikter de behöver för att ta itu med sina mest komplexa utmaningar. Deloitte har 200 000 medarbetare i nätverket alla fast beslutna att bli standard of excellence.

Detta dokument innehåller endast allmän information. Varken Deloitte Touche Tohmatsu Limited, dess medlemsfirmor eller deras närstående företag (gemensamt kallade "Deloittes Nätverk") lämnar råd eller tjänster genom denna publicering. Innan beslut fattas eller åtgärd vidtas som kan påverka din ekonomi eller din verksamhet, bör du konsultera en professionell rådgivare. Inget företag inom Deloittes Nätverk är ansvarigt för någon skada till följd av att man har förlitat sig på information i detta dokument.